

Службени гласник општине Лајковац

ГОДИНА MMXXIV	БРОЈ 12	21.06.2024. ГОДИНЕ	ИЗЛАЗИ ПО ПОТРЕБИ
---------------	---------	--------------------	-------------------

На основу чланова 54. и 66. Закона о добробити животиња („Службени гласник РС“ бр. 41/09), члана 46. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС“ бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19), Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“ бр. 88/11, 104/16 и 95/18) Одлуке о условима, начину држања и заштите домаћих животиња („Сл. гласник општине Лајковац“ бр. 41/09 и 7/13) ,Одлуке о обављању делатности зоохигијене („Службени гласник општине Лајковац“ бр.11/2017), Општинско веће општине Лајковац, на седници одржаној дана 21.06.2024. године донело је:

ПРОГРАМ КОНТРОЛЕ И СМАЊЕЊА ПОПУЛАЦИЈЕ НАПУШТЕНИХ ПАСА И МАЧАКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАЈКОВАЦ

I Основне одредбе

Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака на територији Општине Лајковац представља документ којим се дефинишу циљеви и мере које ће спроводити Општина Лајковац у погледу контроле и смањења напуштених паса и мачака на њеној територији.

II Преглед стања

Велики број паса луталица и напуштених паса на улицама свих насељених места на територији Општине Лајковац, као и законска обавеза локалне самоуправе у чијој је надлежности решавање овог проблема, поставили су неопходност израде овог документа као први и основни корак у контроли и смањењу паса луталица на територији Општине Лајковац, а у складу са специфичностима наше средине.

Спровођењем активности хватања и збрињавања паса луталица са јавних површина на територији општине Лајковац 2021-2023.године збринут је значајан број напуштених паса и просечаан број паса који је чуван у прихватишту месечно се кретао око 100.

Из буџета општине Лајковац за послове хватања и збрињавања паса луталица у периоду од 2021-2023 издвојено је до 38,5 милиона динара.

Трошкови на име исплаћених одштета грађанима за штету коју наносе напуштене животиње, судским путем и вансудским поравнањем у периоду од 2021-2023. . године износили су 10,14 милиона динара.

Подаци по годинама (2021-2023) приказани су табеларно:

Табела 1. БРОЈ ЗБРИНУТИХ ПАСА У ПРИХВАТИЛИШТЕ

	2021	2022	2023
Смештај у прихватилиште (месечни просек)	100	100	100

Табела 2. ИЗДВОЈЕНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЛАЈКОВАЦ ЗА ПОСЛОВЕ ХВАТАЊА И ЗБРИЊАВАЊА ПАСА ЛУТАЛИЦА (у 000 дин)

2021	2022	2023
12.279	13.139	13.079

Табела 3. ВИСИНА ТРОШКОВА НА ИМЕ ИСПЛАЋЕНИХ ОДШТЕТА ГРАЂАНИМА ЗА ШТЕТУ НАНЕТУ ОД НАПУШТЕНИХ ЖИВОТИЊА (у 000 дин)

2021	2022	2023
2.576	2.904	4.656

Наведена издвојена средстава говоре о оптерећењу буџета Општине Лајковац за намене решавање проблема паса луталица.

Издвојена средстава из буџета Општине Лајковац за наведене намене у приказаном временском периоду, допринела су постизању одређених позитивних резултата, односно позитивних ефеката у решавању наведеног проблема, у смислу смањења висине просечне појединачне накнаде штете за уједе паса луталица и склањања већег броја напиштених паса са јавних површина, али проблем који је и даље у великој мери присутан представља несавесно понашање власника паса, као и решавање проблема накнаде штете због уједа паса који су после истека рока од 30 дана из азила враћени у природна станишта.

Знатан број напуштених паса и мачака на територији општине Лајковац у највећој мери управо је последица је несавесног понашања власника као и природне репродукције животиња. Одлуком о условима, начину држања и заштите домаћих животиња, прописано је да се пси и мачке могу држати под условима и на начин да се не узнемиравају трећа лица, обезбеди сигурност и хигијена, као и да је држалац пса или мачке дужан да се о овим животињама брине, негује, храни и да им обезбеди потребне санитарне и хигијенске услове, као и лечење. Пас се мора држати у посебно ограђеном простору или везан на ланцу, тако да не може угрозити пролазнике и суседе, као и да ланац не може бити краћи од 3 метра. Пас се не може пуштати ван ограђеног простора, односно са ланца, ако не постоји могућност да напусти двориште или на други начин угрози и узнемири пролазнике и суседе. Држалац пса је дужан да пса изводи на кратком поводнику и са заштитном корпом на њушци.

Пси и мачке се обележавају и евидентирају у складу са законом који уређује ветеринарство. Власник односно држалац паса и мачака дужан је да омогући надлежној ветеринарској служби обавезну вакцинацију против беснила, дехелминтизацију и стерилизацију животиња ради спречавања рађања нежељених кућних љубимаца. Власник односно држалац паса и мачака дужан је да правилним држањем и другим мерама и средствима спречи да кућни љубимци угрозе људе и околину. Ако власник односно држалац паса и мачака није у могућности да се даље брине о њима, дужан је да им обезбеди одговарајући третман. Власник односно држалац који изгуби животињу дужан је да тај губитак пријави надлежном органу јединице локалне самоуправе или ветеринарској служби најкасније у року од три дана, у супротном сматра се да је напустио животињу. Послове хватања, превоза и збрињавања врши овлашћена служба. У случају да приликом хватања напуштених паса и мачака буде ухваћена животиња која има власника, власник је може преузети уз накнаду одговарајућег износа хватања и збрињавања напуштених животиња са превозом.

Проблем представља недостатак потпуне евиденције о власничким псима и њиховим власницима, што је основни предуслов за ефикасну контролу популације паса луталица.

III Законска регулатива

Овај Програм усаглашен је са законском регулативом укључујући Закон о добробити животиња, Закон о ветеринарству, Закон о комуналним делатностима, Одлуку о условима, начину држања и заштите домаћих животиња на територији општине Лајковац и Одлуку о обављању делатности зоохигијене, као и потребама актуелног тренутка.

На основу члана 54. Закона о добробити животиња, органи јединица локалне самоуправе дужни су да израде и спроводе програм контроле и смањења напуштених паса и мачака према специфичностима средине.

На основу члана 66. истог Закона, орган јединице локалне самоуправе дужан да обезбеди прихватилиште ако на својој територији има напуштених животиња и да обезбеди прикупљање, превоз и збрињавање напуштених и изгубљених животиња, као и да им пружи помоћ, бригу и смештај у прихватилиште.

На основу члана 46. Закона о ветеринарству, локална самоуправа дужна је да на својој територији организује зоохигијенску службу која обавља послове хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватилишта за животиње.

На основу чл. 3. ст.1. тач.14), Закона о комуналним делатностима, делатност зоохигијене обухвата, између осталог и послове хватања, превоза, збрињавања, смештаја напуштених и изгубљених животиња у прихватилиште, као контроле и смањења популације изгубљених и напуштених паса и мачака.

На основу чл. 18. Одлуке о условима, начину држања и заштите домаћих животиња на територији општине Лајковац, одређено је да Општина организује и поверава послове зоохигијенској служби, која хвата и збрињава напуштене и изгубљене животиње у прихватилиште за животиње, а чл. 19. исте Одлуке да је прихватилиште за напуштене животиње објекат у коме се врши организовани привремени или трајни смештај за напуштене и изгубљене животиње чији власници, односно држаоци не могу више да се брину о њима.

Истом Одлуком су чланом 9, 10, 11, 12,13, 14 и 15 дефинисани услови и начин држања власничких паса и мачака, максималан број паса и мачака који се могу држати, као и обавеза редовне вакцинације против беснила и других заразних болести.

На основу чл. 1. и 3. Одлуке о обављању делатности зоохигијене на територији Општине Лајковац, предвиђено је да делатност зоохигијене обухвата послове хватања, збрињавања, смештаја напуштених и изгубљених животиња у прихватилиште, нешкодљиво уклањање и транспорт лешева животиња са јавних површина до објеката за сакупљање на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину, смањење популације глодара, инсеката и штетних микроорганизама мерама дезинфекције, дезинсекције и дератизације на јавним површинама, финансирање обављања делатности зоохигијене, вршење надзора над обављањем делатности зоохигијене, као и друга питања у вези са обављањем делатности зоохигијене у складу са Законом.

IV Циљеви доношења програма

Циљеви доношења овог Програма су:

1. Смањење броја напуштених паса и мачака који се налазе на јавним површинама;
2. Контрола постојеће популације паса и мачака;
3. Заштита здравља људи и животиња спречавањем појаве, ширења и преношења заразних болести и болести које се преносе са животиња на људе (зоонозе);
4. Смањење напада на грађане као и завођење јавног реда и мира;
5. Смањење трошкова у случају одштетних захтева грађана;
6. Спречавање растурања чврстог отпада и смећа из контејнера, канти и депонија
7. Спречавање прљања површина јавне намене;
8. Стимулација обележавања, вакцинације, дехелмитизације и стерилизације;
9. Подизање свести грађана у правцу одговорног и савесног држања паса и мачака и хуманог поступања са њима, као и укључивање цивилног сектора (Друштва, односно удружења за заштиту животиња, невладиних организација, едукације деце предшколског и школског узраста и слично)

V Мере за реализацију циљева Програма

Мере за реализацију циљева овог Програма су:

1. Регистрација и обележавање напуштених паса и мачака је кључна превентивна мера која обезбеђује евидентирање свих власничких паса и мачака на територији општине Лајковац, а која ће се реализовати на основу поступка јавне набавке, док ће програм регистрације и обележавања власничких паса и мачака бити посебно финансиран од стране Општине Лајковац;

2. Евидентирање свих напуштених паса и мачака и формирање јединствене базе података у склопу базе Управе за ветерину. На овај начин олакшан је надзор над кретањем животиња, проналажење изгубљених, напуштених и отуђених љубимаца, утврђених власника и њихове одговорности за материјалне трошкове хватања и збрињавања паса, као и накнаде у случају напада.

3. Вакцинација и дехелминтизација свих кућних љубимаца као мера спречавања појаве и ширења беснила и ехинококозе које су и зоонозе.

Надлежна ветеринарска станица и ветеринарске амбуланте на територији општине Лајковац, на основу члана 56. Закона о ветеринарству, вршиће вакцинацију паса и мачака у складу са Програмом мера и издавати потврде о вакцинацији против беснила власницима односно држаоцима паса или мачака, и о томе водити евиденцију. Вакцинисани пси морају се трајно обележити у складу са посебним прописом.

5. Стерилизација паса и мачака подразумева овариохистеректомију женских и кастрацију мушких животиња је најефикаснија мера за смањење популације напуштених паса и мачака којом се регулише њихова неконтролисана репродукција. Наведени послови спроводиће се у складу са одредбама чл. 3. Одлуке о обављању зоохигијене, а на основу спроведеног поступка јавне набавке за напуштене псе, док ће се стерилизација власничких паса посебно финансирати од стране Општине Лајковац.

6. Удомљавање напуштених паса и мачака из прихватилишта је најхуманији начин њиховог збрињавања. Том приликом вакцинисане, стерилисане и обележене животиње преузимају нови, одговорни власници.

7. Општина Лајковац ће, као посебну меру за спречавање груписања и стварања чопора паса враћених из азила после истека рока чувања од 30 дана, а у циљу смањења броја враћених паса на јавним површинама, организовати чување дуже од 30 дана у прихватилишту. Применом ове мере очекује се чување напуштених паса у прихватилишту у просеку од **110** паса месечно.

8. Враћање напуштених паса на локацију на природна станишта, уз претходну регистрацију, обележавање, вакцинацију и стерилизацију је засновано је на ЦНР стратегији „ухвати-третирај-пусти“ (CNR- Catch-neuter-release) је мера која подразумева да се животиње враћају на место хватања где настављају да живе на природном станишту. На овај начин стопа раста популације са стерилисаним животињама постаје нула, након чега се број паса полако и природно смањује. При спровођењу ове мере треба водити рачуна да број враћених паса не доведе до појаве чопора. На локацију природног станишта враћају се само неагресивани, мањи пси уколико постоје услови да грађани брину о њиховој исхрани и појењу.

У наведеном смислу, потребно је на посебан начин обезбедити одговарајући локацијски простор, у којем би се наведеној категорији животиња, у екстремним условима, обезбедила одговарајућа брига у смислу обезбеђења потребне количине воде и хране, неопходне за опстанак у условима екстремно ниских, односно високих температура.

9. Едукација, информисање и укључивање у пројекте цивилног сектора

Едукација пре свега треба да подстиче већу одговорност власника паса и мачака да би се смањила учесталост напуштања кућних љубимаца, да би се власници упознали са потребама и понашањем животиња, са превенцијом уједа, правилном бригом о њима, значајем регистрације, обележавања, вакцинације, дехелминтизације и стерилизације, са прописима које морају поштовати и моралним начелима и начелом хуманости са посебним освртом на здравље људи и животиња.

Едукацију треба да спроводе стручњаци а неопходно је укључити кинолошко удружење, удружење за заштиту животиња или друге заинтересоване организације и образовне установе. У циљу едуковања становника и деце треба организовати трибине у месним заједницама, семинаре и предавања у школама као и прилагођени програм у предшколској установи. Резултати упорне примене програма за едукацију постају видљиви на три нивоа – грађани и деца усвајају знања и вештине, развија се свест, мењају ставови, долази до промене понашања према животињама.

Информисање и обавештавање као неопходни инструмент едукације подразумева пласирање информација путем штампаних и електронских медија, радија, билборда, штампање летака и брошура намењених одређеним циљним групама, као и остваривањем сарадње са институцијама цивилног друштва (Друштва, односно удружења за заштиту животиња, НВО и слично)

Када се у једној друштвеној заједници спроводи CNR стратегија у комбинацији са едукацијом грађана, пси се хватају, лече, стерилишу и враћају на своја станишта, грађани постају свесни добробити животиња и хуманих метода

за ограничење бројности уличних животиња. Ширење болести се на тај начин држи под контролом због чега грађани престају да се плаше паса и лакше прихватају повратак здравих паса у своје заједнице.

Општина може пружати финансијску и нефинансијску подршку пројектима удружења из области заштите животиња.

10. Санкционисање неодговорних грађана - применом законских прописа и казних одредби потребно је санкционисати оне власнике, односно држаоце животиња који не вакцинишу своје псе и мачке, не изврше њихово трајно обележавање, ако напусте или одбаце животињу, када без надзора пусте животиње на јавне површине, као и у другим законом или прописима предвиђеним случајевима.

Захтеве за подношење прекршајног поступка против неодговорних грађана Прекршајном суду подносе надлежне инспекције.

11. Еутаназија је најнеефикаснија мера контроле и спроводи се искључиво над агресивним и неизлечивим животињама, у складу са Законом о добробити животиња.

12. Сарадња између министарства, локалне самоуправе, комуналних предузећа, ветеринарских установа, локалних самоуправа у непосредном окружењу, кинолошких друштава, удружења за заштиту животиња и грађана неопходна је мера у циљу решавања проблема напуштених паса и мачака

VI Финансирање

1. Финансирање делатности зоохигијене на основу спроведеног поступка јавне набавке
2. Финансирање чиповања, стерилизације и вакцинације власничких паса
3. Финансирање пројеката цивилног друштва – Друштава, односно удружења за заштиту животиња, НВО и слично
4. Финансирање програма едукације и информисања грађана

Извори финансирања:

1. Средства из буџета Општине Лајковац
2. Средства добијена на основу донација
3. Средства добијена на основу пројеката по конкурсима европских фондова и буџета Републике Србије

VII Надзор

Надзор над спровођењем овог Програма врши Комунални инспектор.

VIII Завршне одредбе

Овај Програм ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику општине Лајковац“.

Ступањем на снагу овог Програма, престаје да важи Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака на територији Општине Лајковац, број: 06-116/18-III од 16.10.2018. године.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ЛАЈКОВАЦ

Број: 06-76/24-III од 21.06.2024. године

ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНСКОГ ВЕЋА
Андрија Живковић, с.р.

С А Д Р Ж А Ј

<u>Назив акта</u>	<u>Страна</u>
Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака на територији општине Лајковац	1

ИЗДАВАЧ: Привремени орган општине Лајковац, Омладински трг број 1, Лајковац
ТЕЛЕФОН: 014/ 3433 – 109
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Горан Илић, секретар Привременог органа општине Лајковац
РЕДАКЦИЈА: Д.Милинковић, И.Исајловић